

NOTAT18. maj 2020
Sag 2020-696**Appendiks 4.2.b: Idebeskrivelse vedr. lokale indsatser - Sjælland****Udfordring**

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og erhvervsminister Simon Kollerup udtrykker i aftalen om *Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023* ønske om, at et sammenhængende Danmark bl.a. skal styrkes gennem en stærk og aktiv erhvervsfremme, hvor lokale potentialer og styrker, der findes på tværs af landet, gives mulighed for at folde sig ud. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har med sit indgående kendskab til lokale erhvervsmæssige styrker og potentialer en afgørende rolle i at identificere og afdække indsatser ude i landet, der kan skabe strategisk erhvervsudvikling i lokalområderne. Der er derfor med afsæt i bestyrelsens strategi lagt op til en ekstra indsats for Sjælland, som også kan udmønte de strukturfondsmidler, der er øremærket til området.

Region Sjælland har i de senere år haft gavn af den generelle højkonjunktur, hvor regionens erhvervsliv har været i en positiv udvikling. Fremgangen har imidlertid været lavere end i resten af landet, da BNP i Region Sjælland kun er vokset med 0,2 pct., mens landets samlede BNP er vokset med 7,6 pct. Regionen har en række udfordringer, bl.a. at andelen af højvækstvirksomheder er lavere, en lav og faldende produktivitet i serviceerhvervene, få virksomheder, der investerer i innovation, og få eksportvirksomheder.

Samtidig er Region Sjælland ramt af COVID-19-krisen, hvor virksomhederne ser ind i en ny virkelighed, hvor afsætningsmuligheder er reducerede, og der er faldende efterspørgsel.

Der vurderes derfor at være behov for en særskilt lokal erhvervsfremmeindsats i Region Sjælland, der tager udgangspunkt i virksomhedernes behov, lokale styrker og udfordringer. Indsatsen sigter på at professionalisere virksomhederne. Her vil en styrkelse af de sjællandske virksomheder på sigt kunne lede til øget robusthed, forbedret placering i værdikæderne og øget konkurrenceevne.

Ophæng i bestyrelsens strategi og regionalfondsprogrammet

Region Sjælland har med Hovedstadsområdet som vækstmotor et potentiale for erhvervsudvikling, tiltrækning af viden, arbejdskraft og efterspørgsel, der kan bidrage til vækst på hele Sjælland. Med et sigte på at udnytte de drivkræfter, der allerede var potentielt forudsætningsskabende inden COVID-19-krisen, peger Sjællands-kapitlet i *Erhvervsfremme i Danmark 2020-23* på to områder, som også er drivkræfter fremadrettet.

Virksomhederne i Sjælland kan udvikles gennem en professionalisering af de mange små hjemmemarkedsorienterede virksomheder, så de bedre bliver i stand

ERHVERVSSTYRELSENVejlsøvej 29
8600 SilkeborgTlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk**ERHVERVSMINISTERIET**

til vokse. Indsatsen indbefatter gennemgribende forandringskabende aktiviteter i virksomheder med udviklings-, forandrings- eller vækstpotentialer. Byggeriet af Femern-forbindelsen har fx et stort potentiale for at skabe nye arbejdspladser og muligheder, som kan medvirke til både på den korte og den længere bane at skabe vækst og udvikling.

I regionalfondsprogrammet er der pga. Sjællands særlige status som overgangs-region (BNP pr. indbygger på under 90 pct. i fht. EU-gennemsnittet) afsat særlige midler til Sjælland.

Baggrund, indhold og målgruppe

Baggrunden for indsatsen er udfordringerne for virksomhederne og erhvervslivet på Sjælland, både i forhold til den generelle erhvervsstruktur og den asynkrone udvikling på Sjælland i forhold til resten af landet og de mere akutte udfordringer, der er afledt af COVID-19-krisen. Nærheden til København giver dog et samlet økosystem og et tæt forbundet arbejdsmarked på hele Sjælland, som udgør et potentiale for erhvervsudviklingen, ligesom fx byggeriet af Femern forbindelsen.

Dette medfører et betydeligt behov for at understøtte og udvikle de små og mellemstore virksomheder inden for erhverv som bygge- og anlægsbranchen, der typiske er hjemmemarkedsorienterede erhverv med begrænsede vækstmuligheder.

Regionalfondsprogrammet tilpasses, så en større målgruppe af SMV'er kan deltage i en bredere indsats. Da der er tale om midler fra Regionalfonden er det en forudsætning for indsatsen, at Overvågningsudvalget for strukturfondene godkender de programændringer, der ligger til grund for indsatsens indhold.

Indhold

Der lægges op til en indsats, der rummer tre forskellige initiativer, der skal tage udgangspunkt i at styrke forudsætningerne for omstilling og/eller vækst og udvikling i virksomhederne, herunder i lyset af COVID-19-krisen. De tre forskellige initiativer kan både søges som én samlet indsats og/eller enkeltvis.

- a) Et initiativ, der kan målrettes behovet for, at virksomhederne kan modnes og styrkes, og dermed rykker frem i værdikæden, for at være bedre rustede til at indgå som leverandører eller underleverandører i store projekter, som fx Femern Bælt.
- b) Et andet initiativ kan rettes mod de ældre og mere etablerede mindre virksomheder for at påbegynde en omstilling og professionalisering mhp. skalering eller vækst. Det skal på sigt føre til, at de udvikler sig til stærkere og større virksomheder.
- c) Endeligt kan et tredje initiativ målrettes de nyere virksomheder, som har etableret sig, men hvor der kan være et behov for professionalisering af virksomhedens kerneprocesser. Der kan desuden være behov for at styrke deres robusthed og vækst for at understøtte deres videre udvikling.

Der kan både søges om en samlet indsats, der rummer alle tre initiativer, ligesom ansøger kan vælge at adressere enkelte initiativer.

Indsatsen skal med udgangspunkt i den enkelte virksomheds specifikke forretningsmæssige situation bl.a. løftes gennem rådgivning og sparring og kan også omfatte fx omstilling af forretningsmodeller. Blandt de aktiviteter, som vil kunne støttes, er bl.a. følgende:

- Opbygning af netværk for virksomheder
- Styrkelse af sammenhæng og samarbejde ml. vigtige aktører i virksomhedernes 'økosystemer'
- Træningscamps og sparring
- Sparring med fx rådgivere eller eksterne konsulenter
- Rådgivning, som fx styrker en øget professionalisering gennem omstilling og/eller vækstpotentialer i virksomheden

Lokale behov, muligheder og variationer

Som det fremgår af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi, er der identificeret en række udfordringer hos de sjællandske virksomheder, som kan udvikles særligt gennem to spor, *professionalisering* og *gennemgående forandringskabende initiativer*. Sjælland har en række erhvervsspecialiseringer, der udgør et potentiale for erhvervsudvikling og øget specialisering, ligesom der er lokale områder, hvor der er en stærkere erhvervsudvikling, mens andre områder er mere udfordrede. Det giver forskellige lokale behov men med en række fællestræk for mange virksomheder på tværs af regionen. Indsatsen skal tilgodese de lokale behov, potentialer og variationer. Herudover kan der være et generelt tværgående fokus på, at virksomhederne kommer igennem COVID-19-krisen.

Koordinering med øvrige indsatser

Ansøger skal forklare, hvordan projektet bidrager til et forenklet erhvervsfremmesystem, herunder hvordan projektet er koordineret med eksisterende indsatser, der har fokus på at udvikle flere vækstvirksomheder på Sjælland. Indsatsen skal ske i tilknytning til eksisterende private og offentlige aktører, der yder vejledning, kompetenceudvikling, tilskud samt rådgivning til erhvervslivet og være et supplement til de aktiviteter, der foregår på området i dag.

I erhvervsfremmebestyrelsens projektportefølje findes allerede en række projekter for den samme målgruppe af virksomheder, som ansøger vil skulle tilpasse indsatsen i forhold til, så uhensigtsmæssige overlap undgås.

Effekter

Målet med indsatsen skal i henhold til regionalfondsprogrammet være at fremme små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne ved at udvikle og gennemføre nye forretningsmodeller for SMV'er. Herudover vil ansøger blive målt og scoret på, hvordan ansøgers projekt bidrager til hvert af de fire overordnede pejlemærker i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi.

Centrale kriterier

Projekter vil blive vurderet på de fire pejlemærker, men virksomhedernes behov og partnerskab og samarbejde er de mest afgørende pejlemærker. Puljen vil således vægte afsættet i virksomhedernes behov samt partnerskab og samarbejde højest, således som det fremgår af de centrale kriterier nedenfor. Det kræver minimum 65 point at blive indstillet til tilsagn.

Tabel 1. Centrale kriterier

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
Virksomhedernes behov Projektet skal have et klart erhvervspolitisk rationale (0-35 point)	Der lægges vægt på, at ansøger tager afsæt i virksomhedernes udfordringer og behov og kan dokumentere – fx vha. data, undersøgelser og analyser og opbakning fra erhvervsorganisationer, virksomheder m.fl. – at projektet imødekommer erhvervslivets behov og efterspørgsel, herunder også de udfordringer, der er opstået i forbindelse med COVID-19. Der lægges desuden vægt på, at projektets målgruppe er tydeligt beskrevet, og at ansøger har en klar og operationel plan for, hvordan deltagere fra målgruppen rekrutteres. Der lægges vægt på, at ansøger bidrager til at indfri målet med annonceringen; herunder lægges især vægt på, at ansøger leverer en klar og logisk effektkæde, inkl. en økonomisk fordelagtig sammenhæng mellem måltal for aktiviteter, output og effekter.
Partnerskab og samarbejde Projektet skal have et stærkt partnerskab med relevante aktører (0-20 point)	Der lægges vægt på, at ansøger dokumenterer, at projektet gennemføres af et stærkt partnerskab, som kan understøtte en effektiv indsats. Der lægges desuden vægt på, at den konkrete indsats klart beskrives, samt hvilke aktiviteter eller initiativer den enkelte aktør/partner gennemfører, og hvordan aktiviteterne samtidig udgør en samlet indsats. Ansøger skal beskrive sine egne og eventuelle øvrige projektaktørers økonomiske og administrative kapacitet. Ansøger skal desuden beskrive egne og eventuelle øvrige projektaktørers faglige projekt-relevante kernekompetencer samt erfaringer med at gennemføre aktiviteter svarende til projektets aktiviteter.
Lokal og regional forankring Projektet er en strategisk satsning, som medvirker til at realisere det regionale kapitel om Sjælland i <i>Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023</i> (0-25 point)	Der lægges vægt på, at ansøger – uanset projektets regionale geografiske rækkevidde og indhold – kan forklare og sandsynliggøre, hvordan projektet tager højde for og kan møde lokale/regionale behov, udfordringer og muligheder. Der lægges desuden vægt på, at ansøger kan begrunde projektets regionale geografiske afgrænsning/rækkevidde.
Forenkling Projektet skal understøtte forenkling i erhvervsfremmesystemet (0-20 point)	Der lægges vægt på, at ansøger bidrager til et mere enkelt og overskueligt erhvervsfremmesystem. Ansøger skal redegøre for sin egen og projektets rolle i erhvervsfremmesystemet, herunder sandsynliggøre at projektet respekterer de roller, som bl.a. den lokale erhvervsservice, erhvervshuse, klynger og andre aktører har i erhvervsfremmesystemet og ikke har uensigtsmæssige overlap med andre aktørers aktiviteter.

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
	Projektet skal understøtte lov om erhvervsfremmes formål om sammenhæng på tværs, forenkling og gennemsigtighed i erhvervsfremmeindsatsen. Der må ikke i projektet være overlap med eksisterende eller planlagte aktiviteter, der er offentligt finansierede, herunder at antallet af offentligt finansierede klynger og innovationsnetværk reduceres til én offentligt medfinansieret klyngeindsats inden for hvert af de erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner og spirende områder), som bestyrelsen udpeger i strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023. Det er en forudsætning for, at deltagende klyngeorganisationer kan modtage midler som økonomisk partner, at organisationen i 2020 udvælges som klyngeorganisation af uddannelses- og forskningsministeren og dokumenterer dette ifm. processen med at give evt. tilsagn. De deltagende klyngeorganisationer skal deltage på en sådan måde, så aktiviteter 1) ligger i forlængelse af klyngernes innovationsfremmende kerneopgave og 2) vedrører det erhvervs- og teknologiområde, som klyngen er beskæftiget med. Der lægges også vægt på, at ansøger har en klar model for, hvordan ansøger i praksis koordinerer med og henviser til øvrige relevante initiativer og aktører inden for annonceringens tema, heriblandt de initiativer som er nævnt i annonceringsmaterialet. Der lægges vægt på, at projektet er administrativt enkelt og let tilgængeligt for projektets målgruppe, herunder at indgangen til og brugen af projektets ydelser i videst muligt omfang digitaliseres. Ansøgers plan for, hvordan projektets resultater og erfaringer vil blive forankret i erhvervsfremmesystemet, efter projektets afslutning, skal også indgå i vurderingen.

Potentielle ansøgere

Der kan søges om enten et samlet projekt, der er forankret hos én operatør, eller der kan søges om en eller flere af indsatserne, som forankres hos én eller flere operatører. Hvert projekt skal medvirke til at styrke omstilling og/eller vækst hos et antal SMV'er. Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet.

Operatøren kan være et erhvervshus, erhvervsorganisationer, klyngeorganisationer eller fx et GTS. Særligt for klyngeorganisationer indgår det i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses vurderinger, at fremtidens klyngeindsats samles i færre og stærkere klyngeorganisationer inden for ti danske styrkepositioner og to spirende områder, som er udpeget i *Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023*.

Økonomi

Det foreslås at afsætte i alt 35,0 mio. kr. til finansiering af indsatsen:

Decentrale erhvervsfremmemidler (DEM)	EU-midler (Regionalfondens akse 2)
5,0 mio. kr.	30,0 mio. kr.

Midlerne fra Regionalfonden kan maksimalt udgøre 60 pct. af det samlede projektbudget. De decentrale erhvervsfremmemidler kan kun søges som medfinansiering til regionalfondsmidlerne.

Beløbene er minimumsbeløb, og bestyrelsen kan have mulighed for at øge den økonomiske ramme for indsatsen, hvis der er tilbageløbsmidler fra andre indsatser, der ikke anvendes fuldt ud. Dette vil i givet fald kunne ske i forbindelse med bestyrelsens behandling og søgninger.

Eksisterende operatører kan søge om tillægsbevillinger til igangværende, velfungerende indsatser. Det kan ske i de tilfælde, hvor ansøger kan sandsynliggøre, at der er en efterspørgsel efter projektets ydelser hos private virksomheder, og hvis ansøger i øvrigt opnår en tilstrækkelig score på vurderingskriterierne.

Videre proces

Hvis bestyrelsen godkender indstillingen, vil sekretariatet udarbejde annoncerings- og ansøgningsmateriale til offentliggørelse medio juni 2020 med ansøgningsfrist primo september 2020 og forventet behandling af ansøgninger på bestyrelsesmødet den 5. november 2020.